

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДУІТЗ

Протокол від «29» 08 20 15 р. № 6

Введено в дію наказом ректора

№ 01-02-039 від «29» 08 20 15 р.

Олександр НАЗАРЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ

про моніторинг якості освіти в

Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Суб'єкти та об'єкти внутрішнього моніторингу якості освіти.....	4
3. Види і рівні внутрішнього моніторингу якості освіти.....	6
4. Організація та технологія внутрішнього моніторингу якості освіти....	10
5. Результати внутрішнього моніторингу якості освіти.....	12
6. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів та учасників моніторингу.....	12
7. Прикінцеві положення.....	14

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про моніторинг якості освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку (далі – Університет) розроблено з метою унормування розроблено з метою унормування процесів організації і проведення внутрішнього моніторингу якості освіти та якості освітньої діяльності в Університеті.

1.2. Положення про моніторинг якості освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 р. № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Статуту Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, Положення про організацію освітнього процесу в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку.

1.3. Внутрішній моніторинг якості освіти (далі – моніторинг) – система послідовних та систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження динаміки змін у розвитку якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей, визначення на цій основі тенденцій розвитку якості вищої освіти та прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо її підвищення й удосконалення освітньої діяльності Університету.

У Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативними документами.

1.4. Завданнями моніторингу в Університеті є:

- забезпечення функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті;

- вироблення комплексу показників, що забезпечують цілісне уявлення про стан якості освіти в Університеті;
- виявлення динаміки щодо якості освіти в Університеті та чинників ризику її забезпечення;
- надання всім учасникам освітнього процесу та зовнішнім стейкхолдерам достовірної інформації про якість вищої освіти в Університеті;
- інформаційне забезпечення процесу прийняття обґрунтованих управлінських рішень з проблем підвищення якості вищої освіти.

1.5. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

- неперервності, циклічності та системності моніторингових досліджень;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- конфіденційності персональної інформації щодо результатів моніторингових досліджень;
- об'єктивності одержання та оброблення, достатності та якості інформації під час моніторингу;
- студентоцентрованого навчання;
- соціальної відповідальності.

1.6. Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – кафедра – факультет – Університет;
- здобувач вищої освіти – група – курс – факультет – спеціальність;
- навчальна дисципліна – освітня програма – рівень вищої освіти.

2. СУБ'ЄКТИ І ОБ'ЄКТИ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

2.1. Участь у підготовці та проведенні моніторингу беруть:

- суб'єкти, які ініціюють проведення моніторингу (далі – ініціатори моніторингу);
- суб'єкти, які проводять моніторинг (далі – суб'єкти моніторингу);

- суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання письмових робіт (завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження (далі – учасники дослідження).

2.1.1. Ініціювати моніторинг можуть:

- ректор Університету;
- проректори з навчальної та/або наукової роботи;
- начальник навчально-методичного відділу;
- завідувач лабораторії якості освіти;
- гарант освітньої програми;
- представники студентського самоврядування;
- інші суб'єкти можуть ініціювати та проводити моніторинг за погодженням з ректором Університету.

2.1.2. Суб'єктами моніторингу є:

- співробітники лабораторії якості освіти;
- співробітники навчально-методичного відділу;
- представники студентського самоврядування;
- інші особи, які призначені ректором Університету.

2.1.3. Учасниками моніторингу можуть бути:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Університеті;
- науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- адміністрація Університету;
- зовнішні стейкхолдери;
- випускники Університету.

2.2. Об'єктами моніторингу є наступні процеси (питання, інформація тощо):

- реалізація державної політики у сфері вищої освіти, контроль за дотриманням кафедрами, факультетами Університету законодавчих актів та нормативно-правових документів про вищу освіту;
- нормативно-правові засади здійснення освітньої діяльності;
- якість освітньої програми;
- стан якості освіти та освітньої діяльності в Університеті;

- знеособлена інформація про учасників освітнього процесу;
- різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, методична, наукова, організаційна, підвищення кваліфікації тощо);
- умови здійснення освітньої діяльності (матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, кадрові, навчально-методичні тощо);
- стан організації навчальної та методичної роботи факультетів та кафедр Університету;
- стан відповідності навчальних та робочих програм обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін затвердженим нормам;
- запровадження освітніх змін, інновацій, їх результативність;
- результати навчання та розвитку здобувачів вищої освіти, формування їх компетентностей з відповідних дисциплін;
- задоволеність здобувачів вищої освіти якістю надання освітніх послуг;
- інші об'єкти моніторингу.

3. ВИДИ І РІВНІ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. Моніторинг відбувається за участю зацікавлених сторін (здобувачів, роботодавців, науково-педагогічних працівників, інших стейкхолдерів) і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних зі збором і аналізом інформації щодо змістовності та організації освітнього процесу.

3.2. Моніторинг здійснюється на локальному, факультетському та загально університетському рівнях.

3.3. Моніторинг здійснюється за такими видами:

- інформаційний (збір, накопичення, систематизацію та поширення освітньої інформації щодо якості вищої освіти та освітньої діяльності);
- управлінський (вивчення характеру взаємодії на різних управлінських рівнях Університету);
- соціально–психологічний (вивчення рівня задоволеності якістю освітніх

послуг суб'єктів освітнього процесу, їх взаємовідносини тощо.

3.4. Моніторинг освітніх програм здійснюється з метою підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань і затребуваності фахівців на ринку праці, задоволення потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців, підвищення якості освітніх програм та забезпечення їх відповідності критеріям оцінювання якості освітньої програми.

3.5. Моніторинг освітніх програм здійснюється на всіх рівнях.

3.5.1. Локальний моніторинг освітніх програм здійснюється, як правило, членами робочої групи за участю профільних кафедр із залученням представників органів студентського самоврядування, роботодавців. Відповідальність за організацію і проведення локального моніторингу освітньої програми покладається на її гаранта. Результати локального моніторингу не менш як один раз рік обговорюються на засіданні навчально-методичної ради Університету.

3.5.2. Гарант освітньої програми та група забезпечення освітньої програми відстежує:

- змістовне наповнення освітньої програми, його відповідність стандартам вищої освіти та професійним стандартам (за наявності), вимогам Національної рамки кваліфікацій;
- забезпечення відповідності освітньої програми критеріям оцінювання освітніх програм;
- актуальність мети та завдань навчання освітньої програми;
- кадрове та матеріально-технічне забезпечення;
- врахування інтересів стейкхолдерів, залучення роботодавців до реалізації освітньої програми.

3.5.3. Організація і здійснення моніторингу на загально університетському рівні покладається на лабораторію якості освіти з метою узагальнення та поширення кращих практик у межах Університету, своєчасне виявлення негативних тенденцій, допомога при формуванні відомостей про самооцінювання освітньої програми для акредитації та формування фактологічної бази для інституційної акредитації.

3.5.4. Лабораторія якості освіти при проведенні моніторингу здійснює:

- організацію й аналіз опитувань (анкетувань, оцінювань): здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників з питань організації освітнього процесу за освітньою програмою, якості освітньої програми;

- організацію й аналіз опитувань випускників з питань якості освітніх програм та підготовленості випускників до професійної діяльності;

- оцінку наявності й доступності робочих програм навчальних дисциплін, практик, силабусів, кваліфікаційних робіт тощо.

3.6. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності здійснюється на основі таких якісних характеристик науково-педагогічних працівників:

- базова освіта, науковий ступінь, вчене звання;

- стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи;

- результативність наукової діяльності;

- результативність навчальної, наукової, методичної та організаційної роботи;

- підвищення кваліфікації.

3.7. Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту/науковий ступінь/вчене звання або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом, або проходженням відповідного науково-педагогічного стажування та наявністю публікацій з цієї навчальної дисципліни у рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України, інших виданнях, або виданого підручника чи навчального посібника з цієї навчальної дисципліни згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України.

3.8. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності є однією із базових складових визначення якості освітнього процесу, якості підготовки здобувачів вищої освіти і передбачає виявлення наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньої (освітньо-професійної або освітньо-наукової) програми;
- навчального плану;
- робочого навчального плану;
- навчальних і робочих програм з кожної навчальної дисципліни освітнього процесу;
- програм практичної підготовки, робочих програм практик;
- методичних матеріалів до практичних/семінарських занять, організації самостійної роботи, практичної підготовки;
- методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів вищої освіти.

3.9. Моніторинг якості викладання в Університеті здійснюється у формі відкритих занять, взаємовідвідувань, контрольних відвідувань, опитування та самооцінювання.

3.10. Моніторинг якості результатів навчання здобувачів вищої освіти дає змогу виявити відхилення між очікуваними показниками та отриманими результатами через зворотний зв'язок, а також визначає відповідність рівня набутих ними знань і вмінь, сформованих компетентностей вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Моніторинг якості результатів навчання здобувачів вищої освіти передбачає здійснення щорічного/щосеместрового контролю за якістю знань, умінь та навичок здобувачів з навчальних дисциплін, проводиться на рівні: викладач – кафедра – деканат – навчально-методичний відділ і включає кілька видів: вхідний, поточний та підсумковий контроль; атестація здобувачів вищої освіти. Проведення всіх видів контролю регулюється Положенням про організацію поточного та семестрового контролю здобувачів вищої освіти в Державному університеті інтелектуальних технологій і зв'язку

3.11. Для додаткового виявлення реального стану справ та об'єктивності спостереження здійснюється моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти та/або випускників Університету якістю надання освітніх послуг та освітньої діяльності, професіоналізмом та педагогічною майстерністю викладачів, підтримкою академічної доброчесності, застосуванням сучасних освітніх

технологій, нововведень у навчально-методичному забезпеченні за певною освітньою програмою/спеціальністю на певному рівні вищої освіти.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

4.1. Моніторинг якості освіти та якості освітньої діяльності в Університеті здійснюється відповідно до цього Положення та затвердженого річного плану моніторингових досліджень.

4.2. Моніторинг організовується та проводиться відповідно до плану, в якому визначаються види моніторингових досліджень, терміни проведення, критерії та показники оцінювання, форми та процедури представлення результатів, відповідальні особи. План моніторингових досліджень складається на поточний навчальний рік, затверджується ректором Університету та доводиться до відома структурних підрозділів до 15 вересня.

4.3. Моніторинг проводиться у такі етапи:

- планування та підготовка моніторингу (визначення мети та завдань моніторингу; визначення суб'єктів та об'єктів моніторингу; визначення критеріїв і показників оцінювання результатів дослідження; розробка інструментарію моніторингу тощо);

- розробка Програми та графіку моніторингу;

- проведення моніторингу;

- збір та оброблення результатів моніторингу;

- аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, формулювання висновків тощо) результатів моніторингу;

- оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати моніторингу);

- підготовка висновків і рекомендацій для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освіти та якості освітньої діяльності, прогнозування розвитку Університету з урахуванням побажань стейкхолдерів;

- відстеження управлінських рішень, прийнятих за результатами моніторингу, та їх ефективності.

4.4. Методами проведення моніторингу можуть бути:

- аналіз документації щодо забезпечення якості освітнього процесу та якості вищої освіти (матеріалів ліцензування освітньої діяльності за спеціальностями й акредитації освітніх програм; навчальних і робочих навчальних планів; розкладів навчальних занять; матеріалів сайту; освітньо-професійних, освітньо-наукових програм; звітів кафедр; матеріалів щодо розгляду відповідних питань на засіданнях Вченої ради Університету (доповідей, довідок, рішень); матеріалів і результатів підсумкової атестації здобувачів вищої освіти; відгуків споживачів освітніх послуг;

- опитування (здобувачів вищої освіти, зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів);

- тестування;

- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю в Університеті;

- фокус-група;

- експертне оцінювання;

- статистичні методи.

4.5. Критерії та показники визначаються відповідно до об'єкту моніторингу та враховують критерії оцінювання якості освітньої програми.

4.6. Інструментарій моніторингу розглядається та затверджується Науково-методичною радою Університету.

4.7. Для забезпечення моніторингу суб'єкти моніторингу здійснюють інформування учасників щодо вимог проведення моніторингу; дотримання етичних правил поведінки під час проведення моніторингу; безпечні умови під час його проведення.

4.8. Учасники моніторингу повинні дотримуватися вимог проведення моніторингу; виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу; дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності.

4.9. Обробка, накопичення і аналіз інформації, отриманої в ході моніторингу, проводиться співробітниками лабораторії якості освіти відповідно до їх посадових обов'язків.

5. РЕЗУЛЬТАТИ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали, звіти, довідки, службові записки, які надаються керівництву Університету та керівникам структурних підрозділів – учасників моніторингу для прийняття управлінських рішень, а також розглядаються на розширених засіданнях Вченої ради Університету. У звітах та аналітичних матеріалах обов'язково вказуються індикатори та шкала(и), використана(і) для визначення результатів моніторингу, а також методика, застосована для їх обрахунків. Звіти можуть містити таблиці, діаграми, графіки та інші форми узагальнення інформації.

5.2. Підсумки моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності є підставою для прийняття керівництвом Університету управлінських рішень.

5.3. Результати моніторингових досліджень оприлюднюються на офіційному сайті Університету, на конференціях, періодичних і фахових виданнях з урахуванням нормативних положень щодо захисту персональних даних, принципу конфіденційності.

6. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ТА УЧАСНИКІВ МОНІТОРИНГУ

6.1. Права суб'єктів та учасників моніторингу.

6.1.1. Суб'єкти моніторингу мають право на:

- використання даних моніторингових досліджень у наукових і науково-методичних публікаціях, доповідях, виступах;

- отримання додаткової інформації та матеріалів у межах моніторингових заходів від учасників освітнього процесу та працівників структурних підрозділів Університету, що здійснюють організаційний, кадровий, технічний супровід освітнього процесу;

- відстеження ефективності рішень (заходів), прийнятих за результатами моніторингових досліджень.

6.1.2. Учасники моніторингових досліджень мають право на:

- конфіденційність інформації;
- отримання інформації за результатами моніторингових досліджень щодо персональної професійної діяльності з метою самовдосконалення та оперативного коригування освітнього процесу.

6.2. Обов'язки суб'єктів та учасників моніторингу.

6.2.1. Суб'єкти моніторингу зобов'язані:

- дотримуватися принципів професійної етики та об'єктивності під час проведення моніторингу;

- вивчати перспективний вітчизняний і світовий досвід щодо моніторингу в освіті, висвітлювати його на методологічних семінарах, конференціях, засобах масової інформації;

- готувати пропозиції керівництву Університету щодо вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- підвищувати кваліфікацію у сфері оцінювання та моніторингу в освіті. У разі відсутності кваліфікації у зазначеному напрямі пройти відповідне навчання упродовж року.

6.2.2. Учасники моніторингових досліджень зобов'язані брати участь у моніторингових заходах, визначених планом роботи, та надавати у їхніх межах необхідну інформацію особам, відповідальним за їх проведення.

6.3. Відповідальність суб'єктів та учасників моніторингових досліджень.

6.3.1. Суб'єкти моніторингових досліджень несуть відповідальність за:

- якість організації, проведення та представлення результатів моніторингу;

- невчасне надання (оприлюднення) або ненадання (не оприлюднення)

аналітичних та інформаційно-методичних (рекомендаційних) матеріалів про результати моніторингу;

- недотримання принципів професійної етики та конфіденційності інформації.

6.3.2. Учасники моніторингових досліджень несуть відповідальність за:

- достовірність наданої інформації;
- недотримання принципів професійної етики та порушення академічної доброчесності.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

7.2. Внесення змін і доповнень до даного Положення здійснюються наказом ректора Університету відповідно до нормативно-правових актів України в галузі освіти та нормативних актів Університету.